
TAALPOST

Redactie: Marc van Oostendorp (Genootschap Onze Taal) en Ludo Permentier (Van Dale Lexicografie bv)

1. Taalnieuws

- Het wereldrecord snel-sms'en is verbroken.
Bron: Reformatorisch Dagblad, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?163>
 - De Nederlandse voetballers worden vaak geïnterviewd, omdat ze zo veel talen spreken.
Bron: Eindhovens Dagblad, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?164>
 - De Fryske Akademy verkeert in moeilijkheden.
Bron: Van Dale Taalweb, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?165>
- *****

2. Woord van de week: 'technotuijge'

Kinderen die Legoland bezoeken, krijgen een armbandje om met een chip erin. Die chip stelt de ouders in staat hun kroost voortdurend via de mobiele telefoon te lokaliseren. In de Nederlandse media is dit elektronische 'kindertuijge' inmiddels 'technotuijge' gedoopt. Kranten struikelden de afgelopen week over elkaar heen om het in hun kolommen te vermelden.

Het technotuijge is het zoveelste voorbeeld van elektronische snufjes om mensen, dieren en dingen met behulp van chips te volgen. Misschien wordt het technotuijge inderdaad wel een kansrijke opvolger van het oude vertrouwde kindertuijge en raakt ook het woord ingeburgerd. Maar het is ook niet ondenkbaar dat 'kindertuijge' aan de vooravond van een betekenisverandering (of -uitbreiding) staat en op den duur de betekenis 'elektronisch systeem om kinderen te lokaliseren' krijgt.

3. Extra: 'misdaden tegen de mensheid/menselijkheid'

Afgelopen vrijdag vroeg de redactie van Van Dale u in Taalpost welke aanduiding uw voorkeur heeft: 'misdaden tegen de mensheid' of 'misdaden tegen de menselijkheid'. Van de 478 lezers die reageerden, kozen er 386 (81 procent) voor de variant met 'mensheid' en 92 (19 procent) voor die met 'menselijkheid'.

Veel inzenders ergeren zich aan de term 'menselijkheid', die tegenwoordig overheerst in de media. Ze wijzen erop dat ze vroeger altijd 'mensheid' hoorden, met name in Vlaanderen. De voorkeur voor 'mensheid' is overigens niet gebonden aan de woonplaats.

"Het woord 'menselijkheid' heeft voor mij een betekenis die niet past in die uitdrukking", schrijft Magda Devos. "Een inbreuk of misdaad tegen de menselijkheid vind ik bijvoorbeeld weigeren hulp te verlenen aan een persoon in nood, hardvochtig zijn en geen begrip tonen voor mensen met problemen ..."

"Het betreft hier misdaden waardoor de gehele mensheid zich geschonden voelt en waartegen de gehele mensheid eensgezind moet reageren", argumenteert Sofie Lerut. "Het menselijk zijn of niet geldt immers voor tal van andere misdaden. Bijvoorbeeld een recente assisenzaak in België betrof een gruwelijke moord door een jong koppel op hun nauwelijks twee jaar oude kindje. Dit is niet menselijk. Maar ook geen misdaad tegen de mensheid."

Het argument kan ook worden omgedraaid. "Niemand, welke tiran ook, heeft ooit een misdaad tegen alle menselijke schepsels begaan", aldus Albert Snijders. "Daarentegen heeft menig oorlogsmisdadiger wel het begrip 'menselijkheid' geweld aangedaan."

Voorstanders van 'menselijkheid' wijzen erop dat deze term verwijst naar moraal. Zo schrijft M. van Maaren: "Menselijkheid herbergt andere kwaliteiten, zoals moraliteit, ethiek, fatsoen. Dat wat ons menselijk maakt, dat waaruit beschaving voort kan komen en wat ons onderscheidt van het dierlijke, het beestachtige."

Wat taaladviseurs van deze kwestie vinden, leest u hier: <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?166>

Taalpost is een gezamenlijk initiatief van het Genootschap Onze Taal en Van Dale Lexicografie bv. Het wordt op maandag, woensdag en vrijdag gratis per e-mail naar belangstellenden gestuurd.

Archief/aanmelden/afmelden: <http://www.taalpost.nl> Klik hier om uw abonnement tijdelijk te onderbreken (bijvoorbeeld in verband met uw vakantie): <http://taalpost.nl/r/tp.plx?143>

van Dale **OnzeTaal**